

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti
og Det Radikale Venstre om:

Flere unge i uddannelse og job
(5. november 2009)

Aftale om flere unge i uddannelse og job

Aftaleparterne enige om at fastholde målsætningen om, at mindst 95 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015. Alle unge skal have et liv med uddannelse og job. De to ting hænger nøje sammen. Unge med en uddannelse klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end unge uden en uddannelse.

Særligt unge, der ikke kommer i gang umiddelbart efter grundskolen, har sværere ved senere i livet at få fodfæste i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Langt de fleste unge klarer selv at komme godt videre. Men der er en gruppe af unge, som ikke selv formår at komme i gang med uddannelse eller job.

Alt for mange unge er offentligt forsørgede. Samtidig stiger ledigheden i øjeblikket. Vi skal være ekstra opmærksomme på, at vi ikke taber de unge på gulvet. Hvis en stor gruppe af unge bliver ramt af ledighed under den nuværende økonomiske krise, er der grund til at frygte, at det bliver svært at indhente det tabte, når tiderne igen bliver bedre.

Den økonomiske afmatning har betydet, at flere unge søger uddannelse. Samtidig indgår virksomhederne færre uddannelsesaftaler. Det skaber dagligt problemer for unge, der ønsker at gennemføre en erhvervsuddannelse, fordi der ikke er praktikpladser nok.

På den baggrund er aftaleparterne enige om en række initiativer, der skal styrke indsatsen, så flere unge kommer i job og uddannelse, og på længere sigt resulterer i en bedre uddannet arbejdsstyrke.

I de følgende bilag 1-3 gennemgås de konkrete initiativer under følgende deloverskrifter:

- Flere 15-17-årige i uddannelse og job (*bilag 1*)
- En styrket beskæftigelsesindsats for unge under 30 år uden uddannelse eller job (*bilag 2*)
- Forstærket indsats for flere praktikpladser (*bilag 3*)

Bilag 1

Flere 15-17-årige i uddannelse og job

Aftaleparterne er enige om, at den styrkede indsats for at få flere 15-17-årige i uddannelse og job skal indeholde følgende hovedtemaer og initiativer, *jf. tabel 1*¹.

En væsentlig del af indsatsen skal gennemføres i kommunerne. Den konkrete model for kommunernes opfølgning og indsats i forbindelse med initiativerne skal aftales endeligt med KL, blandt andet med henblik at udforme en så hensigtsmæssig og lidt administrativt bebyrdende model for kommunerne som muligt.

Den samlede indsats for 15-17-årige evalueres løbende og munder ud i en samlet evaluering ultimo 2012, *jf. initiativ F.1*.

---

¹ For så vidt angår Beskæftigelsesministeriets område henvises til bilag 2 til aftalen, hvori indgår en række initiativer vedrørende f.eks. jobcentrene, virksomhedspraktik mv., som også indgår i den styrkede indsats for de 15-17-årige.

Tabel 1			
Flere 15-17-årige i uddannelse og job (Undervisningsministeriet)			
	2010	2011	2012
Mio. kr., 2010-priser			
A) Alle skal følge uddannelsesplanen og styrket kontakt og vejledningsindsats	10	167	296
A.1 Alle 15-17-årige skal følge uddannelsesplanen og kommunerne skal følge op herpå. ¹	0	0	0
A.2 Øget vejledningsindsats i forbindelse med vurdering af den unges uddannelsesparathed	4	22	22
A.3 Øget vejledning i overgangen til ungdomsuddannelserne med henblik på fastholdelse	0	15	15
A.4 Etablering af øvrige kommunale tilbud for 15-17-årige, der ikke er uddannelsesparate (eks. kompetenceafklaringsforløb)	0	39	79
A.5 Afledt uddannelsesaktivitet mv. i eksisterende tilbud i stat og kommuner, som ikke kan finansieres af globaliseringspuljen	0	75	150
A.6 Ændringer i optagelse.dk mv.	6	1	1
Reserve til forslag om overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelserne	0	15	29
B) Afbureaukratisering og øget IT-understøttelse af vejledningen	14	-91	-95
B.1 Bortfald af krav til vejledning fra 6.klasse	-4	-10	-10
B.2 Bortfald af krav om deltagelse i introkurser og brobygning	-8	-33	-33
B.3 Etablering og øget anvendelse af e-vejledning	13	-51	-53
B.4 Udvikling og drift af system til løbende samkøring af data ²	11	1	1
B.5 Udvikling af portal for egu	2	2	0
C) Målretning af ressourcer til institutionernes indsats for frafaldstruede	0	0	-35
C.1 Målretning af ressourcer til institutionernes indsats for frafaldstruede	0	0	-35
D) Øget differentiering mv. i erhvervsuddannelserne	12	27	37
D.1 Gennemgang af kompetencemål	0	0	0
D.2 Permanentgørelse af lærlingeforsøg på produktionsskoler	9	23	34
D.3 Fleksible eud-forløb	3	4	3
E) Justering af hidtidige globaliseringsinitiativer vedr. "Tidlig indsats overfor unge med risiko for ikke at påbegynde en uddannelse"	50	50	50
E.1 Tidlig og differentieret vejledning (gammelt globaliseringsinitiativ 4.5.1)	18	18	18
E.2 Mentorordning for særlig udsatte (gammelt globaliseringsinitiativ 4.5.2)	16	16	16
E.3 Systematisk opsøgende indsats efter folkeskolen (gammelt globaliseringsinitiativ 4.5.3)	16	16	16
F) Evaluering	1	1	3
F.1 Evaluering	1	1	3
G) Reduktion af ventelister til produktionsskolerne	8	0	0
G.1 Reduktion af ventelister til produktionsskolerne	8	0	0

Tabel 1 (fortsat)			
Flere 15-17-årige i uddannelse og job (Undervisningsministeriet)			
	2010	2011	2012
Mio. kr., 2010-priser			
H) Befordring	1	2	2
H.1 Befordringspulje	1	2	2
I alt A-G (nettoudgifter)	96	156	258
Note: Ikke alle rækker summer præcist grundet afrundinger.			
1) De afledte merudgifter ved initiativet som følge af øget vejledningsindsats fremgår af A.2-A.3, mens de afledte merudgifter til øget uddannelsesaktivitet mv., der ikke finansieres af globaliseringspuljens eksisterende aktivitetsreserve til kompetencegivende ungdomsuddannelse, fremgår af A.4-A.5 samt reserven til forslag om overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelserne.			
2) Dele af initiativet vedrører Beskæftigelsesministeriets område. Merudgifter desangående indgår derfor ikke i denne tabel, men fremgår af bilag 2 til aftalen.			

Udspillet har blandt andet til formål at sikre opfyldelse af målsætningen om, at 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015. Udspillet vil dermed foruden udgifterne i tabel 1 bidrage til, at den afsatte reserve til at finansiere øget aktivitet på ungdomsuddannelserne bruges som forudsat.

I forhold til udgifterne, jf. tabel 1, vil der ske en finansiering, som over årene 2010-2012 vil kunne sikre finansiering inden for de eksisterende rammer af § 20. Undervisningsministeriet samt de eksisterende rammer for globaliseringspuljen på ungdomsuddannelsesområdet, jf. tabel 2.

Tabel 2			
Finansiering af flere 15-17-årige i uddannelse og job			
	2010	2011	2012
Mio. kr., 2010-priser			
1. Globaliseringspulje til ungdomsudd. ud over flerårsaftale (vejledningsområdet)	65	109	55
2. Omprioritering af EUD-kvalitetsudviklingsmidler §20 ¹⁾	13	47	117
3. Globaliseringsmidler til forsøg med erhvervsklasser mv.	0	0	39
4. Uforbrugte ikke-videreførte globaliseringsmidler fra 2008	18	0	47
Samlet forslag til finansiering	96	156	258
- Heraf finansiering fra globaliseringsmidler	83	109	141
Note: Afrundinger forekommer			
1) Omprioriteringen af EUD-kvalitetsudviklingsmidler på §20 indebærer en videreførsel af uforbrugte midler fra 2010 og 2011 til 2012.			

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de enkelte initiativer, *jf. tabel 1*.

A) Alle skal følge uddannelsesplanen og styrket kontakt og vejledningsindsats

A.1 Alle 15-17-årige skal følge uddannelsesplanen, og kommunerne skal følge op herpå

Alle folkeskolelever og deres forældre udarbejder i dag en uddannelsesplan i samarbejde med skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). Ved udgangen af grundskolen munder planen enten ud i en ansøgning til en ungdomsuddannelse eller en beskrivelse til UU af, hvad den unge i stedet agter at foretage sig. Aftaleparterne er enige om, at:

- Overholdelse af uddannelsesplanen bliver et krav for 15-17-årige.
- Indholdet i uddannelsesplanen smidiggøres, så den kan indeholde en bred vifte af aktiviteter rettet mod, at 15-17-årige før eller siden gennemfører en ungdomsuddannelse eller opnår fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Planen kan indeholde aktiviteter som f.eks. uddannelses tilbud, beskæftigelse, virksomhedspraktik, udlandsophold, frivilligt arbejde, særlige talentudviklingsforløb mv. Aktiviteterne skal være aftalt mellem den unge, forældrene og kommunen i uddannelsesplanen.
- Arbejdet med uddannelsesplan i frie grundskoler og efterskoler skal foregå som i folkeskolen og inddrage UU.

Arbejdet med uddannelsesplanen ligger i dag i kommunerne, men der er ikke i dag særlige krav til opfølgning efter grundskolen. Aftaleparterne er enige om, at:

- Hvis uddannelsesplanen efter grundskolen ikke overholdes, og den unges ændrede adfærd ikke sker i forbindelse med justeringer af uddannelsesplanen (understøttes digitalt f.eks. ved studieskift), får kommunen pligt til at drøfte med den unge og forældrene, hvordan man kan justere uddannelsesplanen, så den unge igen kommer i gang med en aktivitet.
- Kommunerne får endvidere pligt til inden for et givent tidsrum at stille relevante tilbud til rådighed for de 15-17-årige. Til brug herfor får kommunerne en række nye redskaber og indsatsmuligheder, f.eks. virksomhedspraktik (*jf. bilag 2 i aftalen*), kommunale tilbud for 15-17-årige, der ikke er uddannelsesparate og bedre mentorordninger mv., *jf. forslag A2-A4, reserven til 10. klasseforslag og E.2*, men kommunerne kan også trække på eksisterende tilbud som f.eks. produktionsskoler, egu, ungdomsskoler mv., *jf. A.5 og G.1*. Derudover afbureaukratiseres vejledningsindsatsen og digitaliseringen forbedres, så kommunerne får større frihed til lokalt at tilrettelægge indsatsen og målrette den mod de unge med størst behov, *jf. forslag B1-B6*.

De direkte afledte merudgifter ved initiativet som følge af øget vejledningsindsats fremgår af initiativ A.2-A.3, mens de indirekte afledte merudgifter til øget uddannelsesaktivitet mv., der ikke er direkte kompetencegivende og dermed ikke finansieres af reserven til øget aktivitet forbundet med 95 pct. målsætningen, fremgår af initiativ A.4-A.5 samt den afsatte reserve vedr. 10. klasseforslag.

A.2 Øget vejledningsindsats i forbindelse med vurdering af den unges uddannelsesparathed

I dag er der et betydeligt frafald i perioden fra den 15. marts, hvor unge vælger ungdomsuddannelse, til den unge er forankret i ungdomsuddannelsen nogle måneder efter uddannelsesstart. Problemet gør sig særligt gældende i forhold til erhvervsuddannelserne. På den baggrund er aftaleparterne enige om følgende:

- Når den unge søger om optagelse på en ungdomsuddannelse, skal kommunen – gennem skoler og UU – vurdere, om den unge besidder de nødvendige faglige, personlige og sociale kompetencer. Alternativt vurderes det i forbindelse med uddannelsesplanen, om den unge har behov for andre tilbud, inden ungdomsuddannelsen kan påbegyndes. Reglen gælder i dag kun i forhold til ansøgere til de gymnasiale uddannelser.
- Erhvervsskolen skal desuden kunne give en vurdering af, om en elev kan optages, hvis forældrene i modstrid med UUs vurdering fastholder, at deres barn skal søge en erhvervsuddannelse. Der brydes ikke med princippet om, at alle har ret til optagelse på en erhvervsuddannelse, men hvis den unge af såvel skolen som Ungdommens uddannelsesvejledning vurderes ikke umiddelbart at være uddannelsesparat, kan optagelse på uddannelsen udsættes, indtil den unge har erhvervet de nødvendige kompetencer. Optagelse af elever, der har en uddannelsesaftale, kan dog aldrig udsættes, *jf. appendiks 1*.
- Der skal afholdes overdragelsesmøder mellem kommuner og ungdomsuddannelsesinstitutioner og etableres et øget samarbejde med de afgivende skoler (herunder efterskoler og andre frie skoler) med henblik på vurderingen af de unges uddannelsesparathed (primært de erhvervsrettede ungdomsuddannelser).

A.3 Øget vejledning i overgangen til ungdomsuddannelserne med henblik på fastholdelse

Kommunen skal følge de udsatte unge i overgangen fra den 15. marts og ind i ungdomsuddannelserne, således at uhensigtsmæssige omvalg og hurtige frafald undgås. Samtidig skal hurtigt tages fat i unge, som er faldet fra en uddannelse eller anden aftalt aktivitet eller viser tegn på at ville gøre det.

A.4 Etablering af øvrige kommunale tilbud for 15-17-årige, der ikke er uddannelsesparate (eks. kompetenceafklaringsforløb)

I tillæg til de eksisterende tilbud til de 15-17-årige vil der også være behov for, at kommunerne til nogle unge kan tilbyde særlige afprøvningsforløb eller lignende, hvor den unges interesser og kompetencer afdækkes. Kommunen skal f.eks. kunne købe forløb på en erhvervsskole eller en produktionsskole, og eftersom at kommunen skal

have mulighed for at få den unge i gang med meget kort varsel, vil det ofte også være nødvendigt for kommunen selv at besidde en kapacitet, der sætter den i stand til med få dages varsel at sætte den unge i gang med f.eks. et afklaringsforløb, som kommunen selv har etableret.

A.5 Afledt uddannelsesaktivitet mv. i eksisterende tilbud i stat og kommuner, som ikke kan finansieres af globaliseringspuljen

I forbindelse med initiativ A.1. om, at de unge 15-17-årige skal følge deres uddannelsesplan, må formodes en række afledte aktivitetsstigninger på uddannelses tilbud mv., der ikke umiddelbart kan finansieres af den nuværende reserve til stigende aktivitet vedrørende 95 pct. målsætningen.

I tillæg til ovennævnte nye tilbud foreslås således at afsætte en aktivitetsreserve på 75 mio. kr. i 2011 stigende til 151 mio. kr. i 2012 til stigende statslige og kommunale udgifter forbundet med øget aktivitet i eksisterende uddannelses tilbud, som f.eks. efterskoler, produktionsskoler mv. Regeringen vil desuden drøfte med KL, hvordan ventetiden på produktionsskolerne kan reduceres.

A.6 Ændringer i optagelse.dk mv.

Som følge af initiativet om vurdering af uddannelsesparathed afsættes midler til en tilpasning af www.optagelse.dk mv.

Reserve til forslag om overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelserne

Der afsættes en reserve med henblik på senest i foråret 2010 at drøfte forslag vedrørende overgang fra 10. klasse til erhvervsuddannelserne med 10. klasseforligskredsen.

B) Afbureaukratisering og øget IT-understøttelse af vejledningen

Aftaleparterne er enige om, at der skal gennemføres en afbureaukratisering af vejledningsindsatsen, som giver kommunerne større frihed, dog sådan, at kommunerne gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning fortsat skal give nødvendig vejledning, jf. den gældende vejledningslov. Samlet set vil initiativerne medvirke til at frigøre ressourcer i kommunerne, der kan anvendes til en styrket og mere målrettet indsats for de 15-17-årige. Samtidig indhentes oplysninger om kommunernes indsats over for de unge, så det bliver muligt at opstille klare præstationskrav til den kommunale indsats.

B.1 Bortfald af krav til vejledning fra 6. klasse

Evalueringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ om tidlig og differentieret vejledning er overvejende positiv, men det vurderes, at det er for tidligt generelt at begynde vejledningen i 6. klasse. Kravet om, at vejledningen skal påbegyndes i 6. klasse foreslås derfor ophævet, hvilket muliggør en frigørelse af en del af de ressourcer, kommunerne hidtil har anvendt til en særskilt vejledningsindsats allerede fra 6. klasse. Initiativet skal ses i sammenhæng med justeringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ (4.5.1), jf. *nedfor initiativ E.1.*

B.2 Bortfald af krav om deltagelse i introkurser og brobygning

Evalueringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ om tidlig og differentieret vejledning peger på, at introduktionskurserne i 8. klasse og de to uger obligatorisk brobygning i 10. klasse er nyttige redskaber i forhold til at afklare den unges uddannelsesvalg. Bestemmelserne herom indeholder imidlertid ikke meget fleksibilitet, og der kan derfor opstå praktiske problemer, når de skal koordineres og afvikles.

Kravet om, at alle elever i 8. klasse skal deltage i introduktionskurser i 5 dage, skal derfor lempes og gøres til en frivillig mulighed. Desuden skal kravet om to ugers obligatorisk brobygning i 10. klasse reduceres til én uge, idet der fortsat stilles krav om, at brobygning til erhvervs- eller erhvervsgymnasial uddannelse skal indgå. Forslaget vedrørende brobygning i 10. klasse forudsætter tilslutning fra 10. klasseforligskredsen senest i foråret 2010.

Endelig skal muligheden for at etablere erhvervspraktik udstrækkes, så den kan afvikles både i 8. og 9., hvilket giver kommunerne øget frihed i tilrettelæggelsen af undervisningen. Initiativet skal ses i sammenhæng med justeringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ (4.5.1), *jf. nedenfor initiativ E.1.*

B.3 Etablering og øget anvendelse af e-vejledning

Der etableres en e-vejledning i tilknytning til portalen ug.dk, hvor ressourcestærke unge og deres forældre nemt og hurtigt kan få afklaring på spørgsmål om uddannelsesvalg og uddannelsessystemets opbygning. E-vejledningen tilbydes som en bred vifte af virtuelle kommunikations- og vejledningsværktøjer, som f.eks. online chat, telefon, webcam, sms og e-mail. Den vil således gøre flere unge og deres forældre selvhjulpne og dermed aflaste UU-vejlederne

B.4 Udvikling og drift af system til løbende samkøring af data (Beskæftigelsesministeriet/Undervisningsministeriet)

De 15-17-årige har kontakt til en række institutioner og myndigheder, blandt andet UU'en, uddannelsesstedet og forskellige kommunale forvaltninger. Imidlertid har de enkelte myndigheder og institutioner ikke et samlet overblik over den unges situation, hvilket gør det vanskeligt at tilbyde en målrettet indsats. Det er vigtigt, at kommunerne får de nødvendige informationer om de 15-17-åriges uddannelse og beskæftigelse, så de efter behov kan sætte hurtigt og aktivt ind over for de unge. Der er derfor enighed om, at der er behov for bedre dataudveksling på tværs af myndigheder og institutioner. Der er endvidere behov for adgang til oplysninger om personer over 18 år for såvel UU'erne som jobcentrene.

Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet etablerer i fællesskab et datagrundlag, der sammenholder oplysninger fra forskellige offentlige registre om uddannelses- og beskæftigelsesstatus samt deltagelse i aktive tilbud. Data skal kunne benyttes af kommunerne i indsatsen over for de unge samt til statslig understøttelse af og opfølgning på den kommunale indsats.

Det forudsætter blandt andet, at der skabes hjemmel til at udveksle data om beskæftigelse og uddannelse for personer fra 15 år og opefter på tværs af forvaltninger, skoler, uddannelsesinstitutioner, kommuner og stat, herunder hjemmel til at anvende oplysninger i e-indkomstregistret og uddannelsesregistre til administrative og statistiske formål. Derudover foreslås, at KL i samarbejde med Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet udarbejder en vejledning om persondatalovens anvendelse i vejledningssystemet.

For at muliggøre opfølgning på og understøttelse af den kommunale indsats skal der selvstændigt udstedes hjemmel til, at Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet kan modtage eksisterende uddannelsesdata fra Danmarks Statistik for personer fra grundskolen og opefter til statistisk brug i en form, så ministerierne kan koble data med oplysningerne i ministeriernes eksisterende registre.

Der afsættes 9 mio. kr. på Beskæftigelsesministeriets område i 2010 og 1 mio. kr. i årene herefter, jf. bilag 2 i aftaleteksten. På Undervisningsministeriets område afsættes 11 mio. kr. i 2010 og 1 mio. kr. i årene herefter.

Herudover skal udbuddet og søgningen af elev- og praktikpladser gøres bedre ved at udveksle oplysninger på tværs af praktikpladsen.dk og jobnet.dk, hvortil der afsættes 2 mio. kr. i 2010, jf. bilag 2 i aftaleteksten.

B.5 Udvikling af portal for egu

For at sikre transparens, en enkel administration i kommunerne og et tidstro og detaljeret datagrundlag om egu-uddannelsen og dens enkeltdele skal der oprettes en fælles internetbaseret indberetningsportal, som kan bruges til indberetning og dagligt administrativt arbejde i forbindelse med tilrettelæggelse og gennemførelse af den enkelte elevs egu. Portalen oprettes i tilknytning til Elevplan, der i forvejen bruges på EUD. Herudover drøftes med KL og arbejdsmarkedets parter, hvordan egu kan udvides mere og eventuelle barrierer herfor nedbrydes.

C) Målretning af ressourcer til institutionernes indsats for frafaldstruede

C.1 Målretning af ressourcer til institutionernes indsats for frafaldstruede

Uddannelsesinstitutionerne er i dag fastlåst, når de skal prioritere mellem forskellige fastholdelsesredskaber. Desuden bliver ressourcerne til gennemførelsesvejledning fordelt til institutionerne gennem taxametrene uden i dag at tage højde for, at de unges forudsætninger for at gennemføre en uddannelse svinger meget på tværs af institutionerne.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at frisætte institutionernes fastholdelsesindsats ved at afskaffe begrebet gennemførelsesvejledning i lovgivningen med de dertilhørende krav. Begrebet afløses i stedet af en institutionsforpligtigelse til at fasthol-

de elever i uddannelse, hvor de enkelte institutioner forpligtes til at udarbejde principper for at fastholde elever i uddannelse, procedurer ved omvalg, frafald etc. Dermed bliver det muligt for den enkelte institution i højere grad at tilpasse indsats og ressourcer til vilkårene på den enkelte skole.

Desuden skal tilskudsprincippet for fastholdelsesarbejdet ændres, så midlerne i højere grad gives til skoler, som har elever med behov for vejledning. Fremover skal midlerne ikke alene gives efter antallet af elever, men også den sociale sammensætning (forældrenes uddannelsesbaggrund). Ændringen gennemføres med en takstreform gældende fra 2012. Det foreslås at omfordele ressourcerne blandt alle ungdomsuddannelsesinstitutioner under ét.

Med målsætningen om at frigøre institutionerne fra en række krav til vejledningen samt etableringen af e-vejledningen er det samtidig muligt at undgå en del af den overlappende vejledningsindsats, der i dag foregår på institutionerne, og som reelt er Ungdommens Uddannelsesvejledning og Studievalgs ansvar.

D) Øget differentiering mv. i erhvervsuddannelserne

D.1 Gennemgang af kompetencemål

Erhvervsuddannelserne skal sikre, at elever får de nødvendige kompetencer til at kunne navigere og fungere på arbejdsmarkedet, herunder anvende teknologi. Ligeledes skal erhvervsuddannelserne bidrage til, at de unge kan honorere de krav, som samfundet stiller til dem om at tage ansvar og medvirke aktivt i et demokratisk samfund og til den erhvervsmæssige udvikling. Derfor er det vigtigt, at der stilles de rette kompetencekrav i uddannelserne i forhold til de behov og forventninger, som de modtagende sektorer har til de nyuddannede.

Det er endvidere vigtigt, at uddannelserne ikke indeholder unødigt akademisering forstået som teori uden praktisk betydning, da en sådan faktor kan medvirke til at fremme negativ social arv.

Da erhvervsuddannelse også skal kunne danne fundamentet for videregående uddannelse, er det vigtigt, at studiekompetencegivende kvalifikationer kan indgå i en erhvervsuddannelse, men alene som valgfrit element for eleverne.

Inden for erhvervsuddannelseslovens rammer gennemgås erhvervsuddannelsernes kompetencemål kritisk med henblik på at vurdere, om der stilles unødige faglige krav i uddannelserne, herunder om nogle af de nuværende obligatoriske fag fremover skal være valgfri. Vurderingen drøftes med de faglige udvalg i overensstemmelse med den gældende kompetencefordeling, jf. lov om erhvervsuddannelser. Derudover skal skolerne styrke og videreudvikle mulighederne for niveaudeling, så flere elever benytter sig af øget fleksibilitet i uddannelserne.

D.2 Permanentgørelse af lærlingeforsøg på produktionsskoler

Det satspuljefinansierede forsøg ”Produktionsbaseret lærlinguddannelse” permanentgøres med henblik på at øge fastholdelsen for unge, der bedre vurderes at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse på en produktionsskole.

D.3 Fleksible eud-forløb

Det skal skabes fleksible uddannelsesforløb på erhvervsuddannelserne, som gør det muligt for stærke elever at kombinere erhvervsuddannelsen med hel eller delvis studiekompetence. Det drejer sig om tilbud til elever, der vil gennemføre både en erhvervsuddannelse og en hhx eller en htx uddannelse, samt tilbud til elever der vil gennemføre et GSK-kursus.

E) Justering af hidtidige globaliseringsinitiativer vedr. ”Tidlig indsats overfor unge med risiko for ikke at påbegynde en uddannelse”

De hidtidige globaliseringsinitiativer angående en tidlig indsats (4.5.1-4.5.3) videreføres med visse justeringer i overensstemmelse med evalueringerne samt de øvrige initiativer, der er fremlagt i ungepakken. De tre initiativer videreføres på niveau svarende til 50 mio. kr. årligt i 2010-2012. Dermed frigøres i alt 79 mio. kr. fra reserven i 2010-2012, som anvendes til finansiering af øvrige initiativer i ungepakken vedrørende øget vejledningsindsats mv.

E.1 Tidlig og differentieret vejledning

Evalueringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ om tidlig og differentieret vejledning er overvejende positiv, men det vurderes, at det er for tidligt generelt at begynde vejledningen i 6. klasse. Desuden anføres, at introduktionskurserne i 8 klasse og de to uger obligatorisk brobygning i 10. klasse kan være ufleksible og problematiske at iværksætte. Der tages hånd herom med initiativerne B.1 og B.2 ovenfor, men der vil fortsat være behov for at finansiere en bund af udgifter til vejledning fra 6. klasse og op, administration og formidling vedrørende de tilbageværende frivillige brobygnings- og introduktionskurser. Det hidtidige globaliseringsinitiativ om tidlig og differentieret vejledning har også finansieret en øget indsats vedrørende blandt andet udarbejdelsen uddannelsesplanen og øget inddragelse af forældre i vejledningsindsatsen, som videreføres i 2010-2012.

E.2 Mentorordning for særlig udsatte

Evalueringen af det hidtidige globaliseringsinitiativ med en mentorordning fra 9. klasse er positiv, men det anføres, at det er en mangel, at mentorordningen alene er knyttet til elever i 9 klasse, og at der bør skabes bedre samordning af de forskellige mentorordninger. Den nuværende mentorordning udstrækkes derfor til at gælde alle ungdomsuddannelser og ikke blot erhvervsuddannelserne. Mentorordningen skal desuden omfatte både 9. og 10. klasse. Ungdommens Uddannelsesvejlednings og jobcentrenes mentorordninger sammentænkes, så der ikke er uhensigtsmæssige overlap. I lyset af de øvrige initiativer og den nye vifte af tilbud, kommunerne frem over

foreslås at kunne tilbyde de unge, foreslås det at videreføre den hidtidige pulje til mentorer på et niveau som i 2009, dvs. ca. 16 mio. kr. årligt (2010-pl).

E.3 Systematisk opsøgende indsats efter folkeskolen

Det hidtidige globaliseringsinitiativ med systematisk opsøgende indsats efter folkeskolen for unge 19-25-årige, der ikke har gennemført eller er i en uddannelse, forlænges i 2010-2012 på et niveau som i 2009, dvs. ca. 16 mio. kr. årligt (2010-pl).

F. Evaluering

F.1 Evaluering

Med henblik på at tilvejebringe et grundlag, der reelt viser effekten af de enkelte initiativer i ungepakken, igangsættes allerede i etableringsfasen i 2010 en evaluering, baseret på løbende dataopsamling m.v, der følger de enkelte initiativers implementering og forankring i praksis. Evalueringen munder ud i en samlet evaluering ultimo 2012.

G. Reduktion af ventelister til produktionsskolerne

G.1 Reduktion af ventelister til produktionsskolerne

Det indgår som et element i forslag A.1, at alle unge 15-17-årige skal have et relevant tilbud inden for et givent tidsrum, som skal aftales nærmere med KL. Et relevant tilbud kan blandt andet være på produktionsskolerne, hvor der aktuelt er en række produktionsskoler, der har ventelister, som følge af at der siden slutningen af 2008 har været en stigende aktivitet på produktionsskolerne.

Regeringen vil drøfte med KL, hvordan kommunerne kan medvirke til, at ventetiden på produktionsskolerne reduceres, f.eks. ved at stille lokaler til rådighed eller yde et højere grundtilskud. Det vil reducere ventetiden på de produktionsskoler, hvor ventetiden aktuelt er længere end den tidsgrænse, der aftales med KL.

Endvidere etableres et midlertidigt særligt tilskud som supplement til den almindelige bygningstakst, der understøtter, at produktionsskoler får mulighed for en midlertidig kapacitetsudvidelse ved i tæt samarbejde med erhvervsskolerne at udlægge en del af deres virksomhed til erhvervsskoler. Med tilskuddet kan produktionsskolen betale erhvervsskolerne for bygnings- og fællesudgifter og lignende ved at indgå aftale om udlagt undervisning. Tillægstilskuddet udbetales kun i 2010, da produktionsskolerne herefter må antages at have fundet mere langsigtede løsninger på deres kapacitetsproblemer.

Aftaleparterne har herudover til hensigt løbende at følge udviklingen på produktionsskolerne i forhold til den 10 pct. kvote, skolerne har i forhold til elever med ophold af varighed på over et år.

H. Befordring

H.1 Befordringspulje

I forlængelse af initiativet om, at alle 15-17-årige skal følge deres uddannelsesplan, og at kommunen skal følge op på planen og påse, at den efterleves, afsættes en pulje med henblik på, at der kan ydes tilskud til befordring i de tilfælde, hvor dette ikke er muligt i dag. Puljen indgår i de samlede forhandlinger med KL om udmøntning af ungepakken.

Appendiks til bilag 1

Vurdering af den unges uddannelsesparathed

De unges uddannelsesvalg i overgangen fra grundskole og 10. klasse til ungdomsuddannelse er behæftet med betydelig usikkerhed. Næsten alle tilkendegiver at ville begynde på en bestemt ungdomsuddannelse, men ca. 10 pct. påbegynder aldrig uddannelsen, og andre 10 pct. har i mellemtiden ændret uddannelsesvalg.

Med henblik på at skabe bedre overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse indføres en model, hvor den unges mulighed for at gennemføre en given uddannelse vurderes, således at der kan finde en rådgivning sted af den unge og dennes forældre. På den baggrund skal vejlederen med inddragelse af såvel de afgivende som modtagende skoler foretage en vurdering af, om den unge besidder de nødvendige faglige, personlige og sociale kompetencer til at gennemføre den ønskede uddannelse.

Der brydes ikke med princippet om, at alle har ret til optagelse på en erhvervsuddannelse, men hvis den unge ikke er uddannelsesparat, kan optagelse på uddannelsen udsættes, indtil den unge har erhvervet de nødvendige kompetencer. Den unge skal tilbydes den nødvendige støtte og hjælp med henblik på at blive uddannelsesparat. Omfang og karakter heraf fremgår af elevens uddannelsesplan.

Ordningen med vurdering af uddannelsesparathed indebærer, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne vil komme til at spille en central rolle i forbindelse med elevernes ansøgning til uddannelsen. Med initiativet skal erhvervsskolerne allerede i marts måned forud for elevens eventuelle optagelse i visse tilfælde tage stilling til elevens mulighed for at gennemføre uddannelsen. Hvis eleven ikke er uddannelsesparat til en erhvervsuddannelse, udsættes optagelse, indtil eleven har gennemført et relevant tilbud. Samtidig rykkes fristen for ansøgning til en ungdomsuddannelse fra 15. marts til 1. april med henblik på, at marts måned kan anvendes til vurdering af uddannelsesparathed. Erhvervsskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning skal ikke vurdere elever, som allerede har en uddannelsesaftale.

Undervisningsministeriet skønner, at 70 pct. af en årgang er fuldt ud uddannelsesparate, mens 20 pct. vurderes at skulle have støtte i større eller mindre omfang. 10 pct. af en ungdomsårgang vurderes ved afslutningen af 9. eller 10. klasse ikke umiddelbart at være uddannelsesparate.

Skema 1			
Kategorier af uddannelsesparathed		Støttebehov i overgangen til ungdomsuddannelse	Andel af en årgang
A	Fuldt ud uddannelsesparate	Kan klare sig selv med it og kollektiv information	70 pct.
B	Uddannelsesparate med lidt støtte	Klare sig selv med faglig hjælp fra Uddannelsesinstitutionen	10 pct.
C	Kan begynde en ungdomsuddannelse med målrettet støtte	Har ret til støtte i overgangen f.eks. i form af en mentor. Kommunen bevilger mentor og evt. anden socialpædagogisk støtte. Uddannelsesinstitutionen sørger for den faglige støtte	10 pct.
D	Er endnu ikke uddannelsesparat	Har krav på at få et relevant tilbud, der kan kvalificere vedkommende til en ungdomsuddannelse. Der kan være tale om produktionsskoleophold, højskole, job med uddannelsesperspektiv eller andre former for kvalificering – se nedenfor. Tæt opfølgning fra UU.	10 pct.

Note: Undervisningsministeriets skøn. Størrelsen af den forventede andel er et skønnet gennemsnit og må forventes at variere fra kommune til kommune.

For den unge, hvor der er enighed mellem den unge/forældre og skolen/vejlederen om, at den unge er uddannelsesparat, jf. kategori A, B eller C i skema 1, udarbejdes en uddannelsesplan, der underskrives af den unge, dennes forældre og af UU-vejlederen på kommunens vegne, og den unge optages på uddannelsen.

Er UU i tvivl om den unges uddannelsesparathed, eller er der uenighed med den unge/forældre, skal der foranstaltes en nærmere vurdering, der afhængig af tvivlens eller uenighedens karakter skal inddrage de modtagende skoler, jf. skema 2. Det betyder konkret, at den unge kan optages, selv om UU ikke vurderer, at den unge er uddannelsesparat, hvis blot ungdomsuddannelsesinstitutionen vurderer, at den unge er parat. Hvis derimod både UU og ungdomsuddannelsesinstitutionen vurderer, at den unge ikke er uddannelsesparat, skal UU tilbyde den pågældende alternative forberedende og udviklende aktiviteter, som på sigt kan kvalificere den unge til optagelse på en ungdomsuddannelse.

Skema 2			
Forskellige scenarier for vurdering af uddannelsesparathed			
UU/skole vurdering	Den unge/forældre vurdering	Ungdomsudd. Inst vurdering	Optagelse
Eleven er uddannelsesparat	Eleven er uddannelsesparat	[ingen vurdering]	JA
Eleven er ikke uddannelsesparat	Eleven er uddannelsesparat	Eleven er uddannelsesparat	JA
Eleven er ikke uddannelsesparat	Eleven er ikke uddannelsesparat	[ingen vurdering]	Udsættes
Eleven er ikke uddannelsesparat	Eleven er uddannelsesparat	Eleven er ikke uddannelsesparat	Udsættes

Håndtering af kravet om vurdering af uddannelsesparathed for friskoler, private grundskoler mv. og efterskoler

Gennemførelse af initiativet om vurdering af uddannelsesparathed giver en særlig udfordring for elever, der ikke modtager vejledning fra UU. Det drejer sig om nogle friskoler og private grundskoler mv. samt efterskolerne. Folkeskolens bestemmelser om uddannelsesplaner ved afslutningen af 9. klasse udbredes derfor til også at gælde de frie skoler, private grundskoler mv. og efterskoler.

Herudover skal vurderingen af de unges uddannelsesparathed gennemføres på den måde, at friskoler, private grundskoler mv. og efterskoler, der i dag selv forestår vejledningen og udarbejdelsen af uddannelsesplanen, fremover altid skal sende elevernes ansøgning og uddannelsesplan via UU i den pågældende elevs bopælskommune, så UU har mulighed for at følge op på den unges efterfølgende efterlevelse heraf. Hvis skolen vurderer, at den unge er parat til at påbegynde den ønskede ungdomsuddannelse, vil eleven kunne påbegynde uddannelsen ligesom i dag. Hvis skolen vurderer, at eleven *ikke* vil kunne klare en ungdomsuddannelse uden en eller anden form for støtte, skal Ungdommens Uddannelsesvejledning i elevens hjemkommune kontaktes med henblik på, at der udarbejdes en uddannelsesplan for eleven, som tager højde for det aktuelle støttebehov.

Bilag 2

En styrket beskæftigelsesindsats for unge under 30 år

1. Initiativer målrettet 15-17-årige

Styrket samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), uddannelsesinstitutioner og jobcentrene om 15-17-årige

UU har hovedansvaret for indsatsen for unge under 18 år. Der ændres ikke ved UU'ernes ansvar og kompetence i henhold til gældende lovgivning med nedestående initiativer.

Samtidig er indsatsen for unge 15-17-årige præget af, at mange aktører skal samarbejde, hvis flere unge skal i uddannelse og job. Det er vigtigt at styrke samspejlet mellem UU, uddannelsesinstitutionerne og jobcentrene, hvis flere 15-17-årige unge skal påbegynde og fuldføre en kompetencegivende uddannelse.

Der oprettes derfor en pulje, som støtter forsøg, der fremmer forskellige former for styrket samarbejde mellem UU, uddannelsesinstitutioner og jobcentrene.

Bedre datagrundlag for indsatsen

Det er vigtigt, at kommunen, UU og jobcentrene har fuldt overblik over de 15-17-åriges uddannelse og beskæftigelse, så de efter behov kan sætte hurtigt og aktivt ind over for de unge. Der er derfor enighed om, at der er behov for at etablere et fælles datagrundlag og for bedre dataudveksling på tværs af myndigheder og institutioner. Det vil samtidig kunne sikre fuld koordination mellem UU og jobcentres opgavevaretagelse.

Bedre overblik over praktikpladser

Der er ligeledes enighed om at forbedre den digitale understøttelse af elev- og praktikpladser blandt andet på jobnet.dk. Det vil gøre det nemmere for unge, virksomheder og jobcentermedarbejdere at søge og finde information om praktikpladser.

Aktiv indsats til unge 15-17-årige

I størrelsesordenen 10.000 unge mellem 15 og 17 år er hverken i uddannelse eller job. Det er vigtigt, at denne gruppe af unge får en aktiv indsats, så de ikke ender på kontanthjælp, når de fylder 18 år.

En del af disse unge har brug for at komme ud i det virkelige liv og lære, hvad det vil sige at være på en rigtig arbejdsplads for derigennem at blive klar til at tage en uddannelse og få en varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der er derfor enighed om at udvide reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, så unge i alderen 15-17 år, der ikke er i uddannelse eller job, fremover kan modtage

en aktiv indsats fra jobcenteret i form af tilbud fra jobcentret om virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering og mentorstøtte mv.

Jobcentrenes indsats skal koordineres med UU'erne, som har hovedansvaret for de unge under 18 år.

Befordringsgodtgørelse mv. til de 15-17-årige

Der er enighed om, at de 15-17-årige, der får tilbud, også skal kunne få en godtgørelse på op til 1.000 kr. om måneden til anslåede udgifter, f.eks. befordringsgodtgørelse, ved deltagelse i tilbuddet. Dermed sikres, at f.eks. udgifter til transport ikke udgør en hindring for, at de unge kan deltage i tilbud.

2. Initiativer målrettet unge mellem 18 og 30 år

Strakstilbud til 18-19-årige

Forsøg med en tidlig indsats for ledige – ”Hurtigt i gang” – viser, at en indsats for nyledige, der kombinerer intensiv kontakt i form af individuelle samtaler og afklaring efterfulgt af tidlig aktivering kan forkorte den enkeltes ledighed markant.

Unge 18-19-årige kontanthjælpsmodtagere og dagpengemodtagere skal derfor have en individuel, meget tidlig og aktiv indsats, som lægger sig op ad de gode erfaringer fra de gennemførte forsøg og består af en samtale allerede inden for en uge efterfulgt af et afklaringsforløb, hyppige individuelle samtaler og en fremrykket aktiveringsindsats.

Dermed sikres en tidlig indsats, som på en gang er målrettet uddannelse og job og samtidig ikke genopliver fortidens aktiveringsfabrikker.

Ny chance til unge

Allerede i dag yder jobcentrene en aktiv indsats for unge. Unge under 30 år, der hænger fast i offentlig forsørgelse, har imidlertid brug for en særlig indsats for at komme i uddannelse eller job. De skal have den aktive indsats, der virker bedst, og skal derfor så vidt muligt have aktive tilbud på rigtige arbejdspladser. Et aktivt tilbud på en rigtig arbejdsplads vil således ofte være forudsætningen for, at denne gruppe af unge bliver motiveret og klar til at gennemføre en uddannelse.

Det kræver en betydelig opsøgende indsats i jobcentrene at sikre aktive tilbud for langtidsledige unge på virksomhederne. Der gives derfor et særligt tilskud til jobcentre, som gør en ekstra indsats og får flere unge under 30 år med mere end 12 måneders sammenhængende offentlig forsørgelse i virksomhedsrettede aktive tilbud (løntilskud eller virksomhedspraktik).

Læse- og skrivetest samt opkvalificerende læse-, skrive- og regnekurser

Læse- og skriveproblemer må ikke være en barriere for job og uddannelse. Jobcentret kan i dag give læse-, skrive- og regnekurser, men gør det kun i begrænset omfang. Derfor er der enighed om, at alle unge under 30 år, der henvender sig i jobcentret, og som ikke har en ungdomsuddannelse, skal læse- og skrivetestes, hvis de har behov for det.

Hvis læse- skrivetesten viser, at den unge har behov for at forbedre sine læse- og skrivekunderskaber, skal jobcentre sikres gode rammer for at tilbyde den unge et læse- og skrivekursus, der kan opkvalificere den unge til at starte på en ordinær uddannelse. Jobcentre skal ligeledes have gode muligheder for at tilbyde unge et opkvalificerende regnekursus. Der afsættes derfor ekstra midler til finansiering af læse-, skrive- og regnekurser.

Forbedring af muligheden for at deltage i jobrotation

For at forbedre muligheden for at flere ledige kan deltage i jobrotationsordninger som vikarer, er der enighed om at nedsætte kravet til vikarens forudgående ledighed fra 6 til 3 måneder. Dermed bliver ordningen også målrettet ledige med kortere ledighed bag sig.

Der gennemføres i øjeblikket en evaluering af jobrotationsordningen, som forventes afsluttet i foråret 2010. Når resultatet foreligger, vil dette blive drøftet med aftaleparterne. I disse drøftelser vil indgå spørgsmål om beskæftigelsesregionernes rolle i forhold til at fremme brugen af jobrotation.

Det skønnes, at der inden for den tilpassede økonomiske ramme til ordningen vil være et økonomisk råderum. I forbindelse med aftaleparternes drøftelse af evalueringens resultat vil det indgå, hvorledes det forventede økonomiske råderum kan udnyttes til en bedre anvendelse af ordningen.

Forbedring for unge ledige af forsøgsordningen med opkvalificering ved ordinær ansættelse

I aftalen om måltretning af aktiveringsindsatsen fra 24. februar 2009 indgår det, at der skal iværksættes forsøg med uddannelse i forbindelse med ansættelse i ordinært arbejde. Siden 1. august 2009 har alle jobcentre derfor kunnet gennemføre forsøg med tilskud til opkvalificering i op til 6 uger af personer, der ansættes ordinært, og som har en forudgående ledighed på mindst 3 måneder.

Der er enighed om at udvide dette forsøg, således at kravet til forudgående ledighed nedsættes til 1 måned, når der er tale om unge ledige under 30 år i målgruppen.

Mentorstøtte

Nogle unge har brug for mentorstøtte for at kunne gennemføre en ordinær uddannelse. Jobcentre får derfor adgang til at yde mentorstøtte i tilknytning til unges overgang til ordinær uddannelse, hvis jobcentret i kontakten med den unge f.eks.

vurderer, at den unge har brug for ekstra støtte for at få en god start på og undgå frafald fra uddannelsen.

Oprettelse af en National Unge-enhed

For at styrke jobcentermedarbejdernes viden om unge ledige, er der enighed om at etablere en national 'Unge-enhed' i regi af beskæftigelsessystemet. Unge-enheden skal understøtte jobcentrenes tilrettelæggelse af ungeindsatsen, så den enkelte unge kan få en målrettet og sammenhængende indsats, der så vidt muligt er rettet mod uddannelse.

Nye initiativer over for nyuddannede akademikere

Med henblik på at sikre, at nyuddannede akademikere ikke ender i langtidsledighed, iværksættes en særlig indsats over for nyuddannede akademikere.

Der igangsættes et initiativ, der skal skaffe nyuddannede akademikere i arbejde inden for områder med gode beskæftigelsesmuligheder. Initiativet skal varetages af AC og indebærer blandt andet en indsats over for relevante virksomheder med henblik på at skabe jobåbninger til nyuddannede akademikere.

Regeringen vil derudover iværksætte en fremrykket indsats, hvor jobcentrene efter senest seks uger henviser alle unge akademikere under 30 år uden job til en specialiseret anden aktør. Her får ledige akademikere en målrettet indsats, som hurtigst muligt kan hjælpe dem i job. Den fremrykkede indsats vil i første omgang gælde i 3 år. Initiativet er sat i udbud.

Fritidsjobinitiativ

Arbejdsmarkedsstyrelsens undersøgelse "Fra fritid til job" viser, at unge med fritidsjob har større sandsynlighed for at gennemføre en uddannelse og få et job senere i deres liv. Der er derfor enighed om at gennemføre et særligt initiativ, der skal få flere unge i fritidsjob.

Udslusning fra fængsler

Det er vigtigt, at unge efter endt afsoning ikke falder tilbage til kriminalitet. De unge skal hjælpes tilbage i uddannelse eller job fra første dag efter endt afsoning.

Der er derfor enighed om at udvide og forlænge projekt 'High Five' i en 2-årig periode. Projektet hjælper tidligere indsatte, kriminelle og kriminalitetstruede unge i job.

Projekt 'Unge – godt i gang'

For at generere mere viden om, hvad der bedst hjælper unge i job, gennemfører Beskæftigelsesministeriet et projekt 'Unge – godt i gang' i udvalgte jobcentre. I projektet får jobcentrene mulighed for at afprøve effekten af en meget tidlig og aktiv indsats.

Et vigtigt element i forsøget er, at sagsbehandlere, der gennemfører intensive samtaler, får en særlig målrettet opkvalificering.

Appendiks til bilag 2

Ad 1. Initiativer målrettet 15-17-årige

Styrket samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), uddannelsesinstitutioner og jobcentrene om de 15-17-årige

UU har hovedansvaret for indsatsen for unge under 18 år. Samtidig er der behov for et effektivt samspil mellem UU, uddannelsesinstitutioner og jobcentre. Der oprettes derfor en pulje, som støtter/finansierer forsøg, der fremmer forskellige modeller for styrket samarbejde mellem UU, uddannelsesinstitutioner og jobcentre for, at de unge mellem 15 og 17 år kan få en aktiv, tidlig og koordineret indsats, der så vidt muligt fører til uddannelse.

- Puljen etableres i beskæftigessystemet.
- Rammerne for udmøntningen af puljen sker efter nærmere aftale med Undervisningsministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.
- Der afsættes i alt 10 mio. kr. fra 2010 – 2012 til puljen.

Bedre datagrundlag for indsatsen

Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet etablerer i fællesskab et datagrundlag, der sammenholder oplysninger fra forskellige offentlige registre om uddannelses- og beskæftigelsesstatus samt deltagelse i aktive tilbud, *jf. punkt B4 i bilag 1*. I det fælles datagrundlag opsamles data om unges uddannelse, arbejdsmarkedstilknudning og deltagelse i aktive tilbud.

Der afsættes 9 mio. kr. på Beskæftigelsesministeriets område i 2010 og 1 mio. kr. i årene herefter.

Bedre overblik over praktikpladser

Der afsættes 2 mio. kr. i 2010 til en optimeret digital understøttelse af elev- og praktikpladser på jobnet.dk. Dette betyder:

- At data i forhold til elev- og praktikpladser forbedres på jobnet.dk.
- At der videreudvikles en funktionalitet, så praktikpladssøgning og information om praktikpladser lettes for såvel unge, virksomheder som sagsbehandlere. Dette sker efter en analyse af den nuværende situation. Analysen afdækker, hvor elev- og praktikpladser opslås, og hvor de unge leder efter dem.
- At der laves systematisk udveksling mellem jobnet.dk og praktikpladsen.dk.

Aktiv indsats til unge 15-17-årige

For at understøtte kommunernes indsats for at få unge i uddannelse skal jobcentrene efter en konkret vurdering have mulighed for at give 15-17-årige, som ikke er i uddannelse eller job, tilbud om virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering, mentorstøtte, hjælpemidler mv.:

Jobcenteret kan give:

- *Tilbud om virksomhedspraktik i op til 26 uger.* Hvis den unge herefter ud fra en konkret individuel vurdering har særligt behov for en længere periode, kan perioden forlænges yderligere. Den unge modtager ikke offentlig forsørgelse som følge af deltagelse i virksomhedspraktik, men vil ikke miste eventuel igangværende offentlig forsørgelse. Reglerne om forholdet til virksomhedens ansatte, konkurrenceforvriddning mv. i *Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats* skal overholdes. De særlige regler om virksomhedspraktik til særligt udsatte unge under 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats opretholdes.
- *Tilbud om vejledning og opkvalificering.* Der er ingen tidsmæssig begrænsning for varigheden af tilbuddet. Den unge modtager ikke offentlig forsørgelse som følge af deltagelse i tilbuddet, men vil ikke miste eventuel igangværende offentlig forsørgelse.
- *Mentorstøtte efter reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.* Undervisningsmaterialer, arbejdsredskaber og arbejdspladsindretninger efter reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- *Læse- skrevetest og -kurser.*
- Lovændringen træder i kraft 1. august 2010.
- Initiativet skønnes at medføre en årlig merudgift på 8 mio. kr. i 2010 og efterfølgende 20 mio. kr. årligt.
- Udgifterne er ikke omfattet af rådighedsbeløbet vedr. kommunale udgifter til aktivringstilbud.

Befordringsgodtgørelse mv. til de 15-17-årige

Der gives mulighed for, at jobcentrene kan bevilge befordringsgodtgørelse til de 15-17-årige.

- De 15-17-årige, som jobcenteret giver tilbud, skal også kunne få en godtgørelse på op til 1.000 kr. om måneden til anslåede udgifter, f.eks. befordringsgodtgørelse, ved deltagelse i tilbuddet.
- Ordningen skal svare til den godtgørelse, som kontant- og starthjælpsmodtagere i dag kan få ved deltagelse i tilbud om vejledning og opkvalificering samt virksomhedspraktik. Det indebærer blandt andet, at beløbet er skattepligtigt, og at kommunen skal fastsætte nærmere retningslinjer for udbetaling af godtgørelse.
- Ordningen træder i kraft 1. august 2010.
- Ordningen skønnes at medføre en årlig merudgift på ca. 0,6 mio. kr. i 2010 og efterfølgende 1,5 mio. kr. årligt.

Ad. 2. Initiativer målrettet unge mellem 18 og 30 år

Strakstilbud til 18-19-årige

Forsøg med en tidlig indsats for ledige – ”Hurtigt i gang” – viser, at en indsats for nyledige, der kombinerer intensiv kontakt i form af hyppige samtaler og efterfølgen-

de afklaringsforløb, efterfulgt af tidlig aktivering kan forkorte den enkeltes ledighed markant. De unge 18-19-årige kontanthjælps- og dagpengemodtagere skal have en ekstra indsats, der ligger udover den eksisterende indsats, og tager udgangspunkt i erfaringerne fra de gennemførte forsøg. Det samlede initiativ lanceres i løbet af 2010.

Kommunerne får et særligt tilskud til at gennemføre følgende aktiviteter:

- En individuel samtale efter senest 1 uge til alle nyledige 18-19-årige.
- Et afklaringsforløb af mindst 2 dages varighed senest efter 2 uger til nyledige 18-19-årige uden erhvervskompetencegivende uddannelse. Afklaringsforløbet danner grundlaget for den videre aktive indsats og sikrer, at den er målrettet uddannelse og job.
- Et intensivt, individuelt samtaleforløb for alle nyledige 18-19-årige med jobsamtaler mindst hver måned i stedet for som nu hver tredje måned. Fokus i de individuelle samtaler er altid uddannelse eller job.

Derudover får alle nyledige 18-19-årige:

- Ret og pligt til et intensivt aktiveringsforløb efter 1 måned i stedet for som nu efter senest 3 måneder med en varighed på minimum 6 måneder, som kan afklare og motivere til en ordinær uddannelse eller job.
- Fremrykningen af ret og pligt-aktiveringstilbud til efter senest 1 måned for de nyledige kontanthjælps- og dagpengemodtagere kræver lovændring. De øvrige tiltag (en individuel samtale senest efter 1 uge, et afklaringsforløb af mindst 2 dages varighed senest efter 2 uger og et intensivt, individuelt samtaleforløb med jobsamtaler mindst hver måned) er frivillige for kommunerne.
- Fremrykningen af ret og pligt-aktiveringstilbud skønnes at medføre merudgifter på i alt 47 mio. kr. i perioden 2010-2012. Indsatsen løber fra maj 2010 frem til udgangen af 2011, men der vil være afløb i 2012.
- Der afsættes 21 mio. kr. til kommunerne som tilskud til de frivillige aktiviteter, som er omfattet af indsatsen. Midlerne ydes som et særligt tilskud med udgangspunkt i den ekstra aktive indsats, som kommunerne gennemfører. Den præcise tilskudsmodel skal afklares nærmere. Udgangspunktet er en administrativ enkel model.
- Der afsættes 1 mio. kr. til lancering og evaluering af initiativet. Evalueringen af initiativet drøftes med forligspartierne.
- Lovændringen vedr. ret og pligt til et intensivt aktiveringsforløb efter 1 måned i stedet for som nu efter senest 3 måneder træder i kraft 1.5.2010. Den fremrykkede aktivering vil gælde frem til udgangen af 2011.
- Der ydes tilsvarende tilskud til kommunerne for den ekstra aktive indsats, som kommunerne gennemfører med virkning fra 1.5.2010.
- Kommunernes driftsudgifter til aktivering refunderes inden for et rådighedsbeløb med 50 pct. af staten. For at sikre, at kommunerne får 50 pct. refusion af staten af merudgifterne som følge af fremrykningen af aktiveringen for de 18-19-årige, vil rådighedsbeløbet midlertidigt blive opreguleret i forhold til udgiftsændringen.

Den nærmere fastsættelse af forhøjelsen af rådighedsbeløbet vil ske i forbindelse med lovændringen.

Ny chance til unge

Der gives et særligt tilskud til jobcentre, som gør en ekstra indsats og får flere unge under 30 år med mere end 12 måneders sammenhængende offentlig forsørgelse i virksomhedsrettede aktive tilbud (løntilskud eller virksomhedspraktik). Det samlede initiativ lanceres i starten af 2010.

Initiativet 'Ny Chance til unge' udmøntes konkret efter nedenstående model:

- Målgruppen for indsatsen er a-dagpenge og kontanthjælpsmodtagere under 30 år med mere end 12 måneders sammenhængende offentlig forsørgelse, dog undtaget match 3 i den nye matchmodel (dvs. gruppen af unge, der hverken kan arbejde eller deltage i aktive tilbud – svarende til den nuværende match 5).
- Der gives et særligt tilskud på 20.000 kr. for hver ekstra helårsperson i målgruppen jobcentret har i virksomhedsrettet aktivt tilbud i indsatsperioden sammenlignet med niveauet før starten på den særlige indsats. Ved opgørelsen af det ekstra antal helårspersoner skal der tages hensyn til, at stigningen i antallet af unge helårspersoner i virksomhedsrettede tilbud ikke sker på bekostning af borgere i andre aldersgrupper.
- Tilskuddet ydes udelukkende til forløb med løntilskud i private eller offentlige virksomheder samt virksomhedspraktikforløb i private eller offentlige virksomheder.
- Der afsættes i alt 76 mio. kr. til 'Ny chance til unge'.
- For det enkelte jobcenter udregnes en maksimal tilskudsramme, som fastsættes ud fra antallet af borgere i målgruppen i det enkelte jobcenter.
- Kommunerne får udbetalt et a conto tilskud ved starten af indsatsen i 2010 og et i starten af 2011. Det samlede udbetalte tilskud til kommunen vil udgøre den maksimale tilskudsramme. Efter indsatsens afslutning i 2012 foretages en samlet opgørelse af meraktiviteten, som indsatsen har medført, og den enkelte kommunes endelige tilskud beregnes på denne baggrund, og kommuner, der ikke udnytter den maksimale tilskudsramme, tilbagebetaler differencen.
- Kommunerne skal kontere det udbetalte tilskud som en indtægt på konto 6.45.53 'Administration vedrørende jobcentre' i den kommunale kontoplan med henblik på at sikre, at de ekstra tilskud reelt anvendes i jobcentrene.
- Udgifter forbundet med den virksomhedsrettede indsats følger de almindelige regnskabs- og refusionsregler.
- Der vil ikke blive udarbejdet særlige regler vedrørende revision og tilsyn, idet midlerne vil blive omfattet af den almindelige revisionskontrol i kommunerne, som de kommunale revisorer foretager.
- Der afsættes knap 70 mio. kr. til de særlige tilskud svarende til, at op til ca. 3.500 flere dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere under 30 år (helårspersoner) er i virksomhedsrettede aktive tilbud.

somhedsrettede aktive tilbud. Det samlede tilskud til kommunerne kan ikke overstige dette beløb.

- De særlige tilskud vil blive udbetalt for en ekstra virksomhedsrettet indsats i perioden 1.7. 2010 til 31.12. 2011.
- Endvidere afsættes 3 mio. kr. til lancering og evaluering af initiativet.
- Endelig afsættes 3,5 mio. kr. til nødvendig it-understøttelse af initiativerne 'Strakstilbud til 18-19-årige' og 'Ny Chance til unge'.
- Der vil være nationale måltal for både indsats og resultater og en kvalitativ og kvantitativ evaluering efter afslutning af initiativet. Der vil være fokus på andelen af unge ydelsesmodtagere, der afgår til uddannelse eller job.
- Evalueringen af initiativet drøftes med forligspartierne.

Læse- og skrivetest

Unge under 30 år med dårlige læse- og skrivekunderskaber, som ikke har en ungdomsuddannelse, skal læse- og skrivetestes, hvis jobcentret vurderer, at de har behov for det.

- Unge dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere under 30 år uden en ungdomsuddannelse skal efter behov gennemføre "Den vejledende læsetest for Voksne"/"VLV-testen". VLV-testen er en elektronisk test, der kan gennemføres på nettet. Testen er udviklet af Undervisningsministeriet. VLV testen viser, om den pågældende har behov for at opkvalificere sine læse- og skrivekunderskaber.
- I de tilfælde, hvor det på baggrund af den unges hidtidige skoleforløb eller erhvervs erfaring vurderes, at den pågældende ikke har problemer med at læse og skrive, kan jobcentret beslutte, at den unge ikke skal gennemføre testen.
- Ved den første jobsamtale i jobcentret skal det aftales, hvornår og hvor testen skal foretages.
- Merudgifterne i forbindelse med gennemførelsen af læse- og skrivetesten skønnes at udgøre 7 mio. kr. i 2010 og herefter 10 mio. kr. årligt.
- Lovændringen forventes at træde i kraft den 1. maj 2010.
- Initiativet omfatter unge, der bliver ledige efter den 1. maj 2010.
- Udeblivelse uden rimelig grund fra læse- og skrivetesten sanktioneres efter de gældende regler på kontanthjælps- og dagpengeområdet om udeblivelse fra hhv. en beskæftigelsesfremmende foranstaltning eller en aktivitet under kontaktførelsen.

Opkvalificerende læse-, skrive- og regnekurser

I tilfælde, hvor VLV-testen viser, at den unge har behov for at forbedre sine læse- og skrivekunderskaber, er der enighed om, at jobcentre skal sikres gode rammer for at kunne tilbyde den unge et opkvalificerende læse- og skrivekursus i form af et FVU-læsningsforløb. I de tilfælde, hvor jobcentret vurderer, at den unge har behov for et opkvalificerende kursus i matematik, skal jobcentre ligeledes sikres gode rammer for at kunne tilbyde dette. FVU-læsning er: "Den Forberedende Voksenuddannelse"

med undervisning i at blive bedre til at læse, stave og skrive. FVU-matematik er: ”Den forberedende voksenundervisning” i matematik.

- Der afsættes 25 mio. kr. årligt i en pulje i perioden 2010 til 2013 til finansiering af FVU-forløb, hvilket f.eks. kan finansiere cirka 4.500 FVU-læsningsforløb årligt. Der vil være overførselsadgang.
- Pengene vil blive fordelt efter et først-til-mølle princip.
- Tilskuddet konteres som en indtægt, der hvor kommunen afholder udgifterne i den kommunale kontoplan.
- Midlerne i puljen kan anvendes af jobcentrene fra 1. januar 2010.

Forbedring af muligheden for at deltage i jobrotation

Den gældende jobrotationsordning justeres, således at:

- Vikaren kun behøver at have 3 måneders forudgående ledighed i stedet 6 måneder.
- Ændringen træder i kraft 1. maj 2010.
- Evalueringen af jobrotationsordningen, der foretages i øjeblikket, og som forventes færdig i foråret 2010, skal drøftes med aftaleparterne, når resultatet foreligger.
- I forbindelse med drøftelsen af evalueringen vil indgå spørgsmålet om beskæftigelsesregionernes rolle i forhold til fremme af brugen af jobrotation.

Ændringen ventes ikke at føre til merudgifter i forhold til den afsatte ramme. Den ventede meraktivitet som følge af ændringen kan finansieres inden for den allerede afsatte bevilling til jobrotation, idet der i dag er et væsentligt mindreforbrug på ordningen. Dette gælder også, selvom bevillingen til jobrotation fra 2010 tilpasses som led i finansieringen af initiativerne i ungepakken.

Det skønnes, at der inden for den tilpassede økonomiske ramme til ordningen vil være et økonomisk råderum. I forbindelse med aftaleparternes drøftelse af evalueringens resultat vil det indgå, hvorledes det forventede økonomiske råderum kan udnyttes til en bedre anvendelse af ordningen.

Virksomhederne har efter loven ret til jobrotationsydelse, når betingelserne herfor er opfyldt. Denne ret er uafhængig af de bevillinger, der er afsat på finansloven.

Forbedring for unge ledige af forsøgsordningen med opkvalificering ved ordinær ansættelse

Den eksisterende forsøgsordning med opkvalificering ved ordinær ansættelse forbedres ved:

- At kravet til forudgående ledighed nedsættes fra 3 til 1 måned, når der er tale om unge ledige under 30 år i målgruppen.
- Forbedringen træder i kraft 1. januar 2010 og løber frem til 1. august 2012.
- Der afsættes samlet 3 mio. kr. til forsøget.

Mentorstøtte

Reglerne om mentorstøtte i *Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats* skal gøres mere fleksible:

- Reglerne om mentorstøtte udvides, så det bliver muligt at give mentorstøtte til unge under 30 år, der er eller har været omfattet af en indsats i jobcenteret, og som deltager i ordinær uddannelse på ordinære vilkår. Mentorstøtten kan gives så længe, der er behov for det.
- Mentorstøtte kan også gives til 15-17-årige.
- Merudgifterne i forbindelse med den udvidede mentorstøtte skønnes at udgøre 4 mio. kr. i 2010 og herefter 10 mio. kr. årligt.
- Lovændringen træder i kraft den 1. august 2010.

Oprettelse af en national Unge-enhed

Der skal etableres en national Unge-enhed i regi af beskæftigelsessystemet.

- Unge-enheden skal understøtte jobcentrenes tilrettelæggelse af ungeindsatsen, så den enkelte unge kan få en målrettet og sammenhængende indsats.
- Unge-enheden skal rådgive jobcentre med udgangspunkt i de nye ungeret, samspillet mellem myndigheder samt om processer og organisering i forbindelse med ungeindsatsen.
- Unge-enheden tilknyttes og placeres fysisk i en af beskæftigelsesregionerne og servicere jobcentre og kommuner i hele landet.
- Der afsættes 8 mio. kr. til Unge-enheden i perioden 2010–2012.
- Etableringen af Unge-enheden påbegyndes den 1. januar 2010, således at Unge-enheden er funktionsdygtig pr. 1. april 2010 og fungerer i to år.

Beskæftigelsesministeriet udarbejder endvidere en vejledning, der med udgangspunkt i gode erfaringer fra udvalgte jobcentre formidler, hvordan ungeindsatsen kan tilrettelægges bedst muligt. Der afsættes 1 mio. kr. hertil i 2010.

Nye initiativer over for nyuddannede akademikere

Der iværksættes et initiativ for nyuddannede unge under 30 år med en lang videregående uddannelse:

- Der igangsættes et initiativ, der skal skaffe nyuddannede akademikere i arbejde inden for områder med gode beskæftigelsesmuligheder.
- Initiativet iværksættes den 1. januar 2010 og varetages af AC.
- Der afsættes 2 mio. kr. i 2010 til det nye akademikerinitiativ.
- Jobcentrene skal henvise alle unge akademikere under 30 år uden job efter senest seks uger til en anden aktør, hvor de får en målrettet indsats, som hurtigst muligt kan hjælpe dem i job.
- Den fremrykkede henvisning til anden aktør gælder fra marts 2010, hvorfra jobcentrene skal bruge det nye landsdækkende LVU-udbud.

Fritidsjobinitiativ

Fritidsjobinitiativet skal:

- Gøre adgangen til fritidsjob mere synlig og let tilgængelig ved at samle opslæde fritids- og studiejobstillinger samt relevant viden omkring fritidsjob på www.jobnet.dk.
- Øge jobcentrenes fokus og indsats i forhold til at få flere unge i fritidsjob.
- Initiativet iværksættes primo 2010.
- Der er afsat 3 mio. kr. i 2010 til initiativet, heraf 0,5 mio. kr. til tilpasninger på jobnet.dk.

Finansiering af Beskæftigelsesministeriets initiativer

Initiativerne på Beskæftigelsesministeriets område finansieres primært af midler fra jobrotationsordningen og af frigjorte midler som følge af afbureaukratisering af ungereglerne mv. på Beskæftigelsesministeriets område.

Der anvendes 150 mio. kr. af de opsparede jobrotationsmidler ved udgangen af 2009. Derudover tilpasses jobrotationsordningen med 28 mio. kr. årligt 2010-2013, hvorefter der vil være afsat ca. 30. mio. kr. årligt til jobrotation.

Endvidere anvendes i alt 168 mio. kr. i perioden 2010-2013 af de midler, der blev frigjort ved at afbureaukratisere ungereglerne mv. med virkning fra 1. august 2009.

Endelig finansieres jobrettet udslusning af unge fra fængsler med satspuljemidler på i alt 20 mio. kr. over 2 år og projekt unge godt i gang med 10 mio. kr. fra metodeudviklingspuljen og 10,5 mio. kr. fra Beskæftigelsesministeriets egne midler.

En del af forslagene i aftalen finansieres med midler fra jobrotationsordningen (globaliseringspuljen). Det er aftalt, at et eventuelt mindreforbrug af denne finansiering skal føres tilbage til globaliseringspuljen på konto 17.46.74. Jobrotation.

Bilag 3

Forstærket indsats for flere praktikpladser

I maj 2009 indgik regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre aftale om en praktikpladspakke, som blandt andet indeholdt en omlægning af AER-præmieringsordningen til virksomheder, der opretter nye uddannelsesaftaler til og med 2010.

I juni 2009 indgik regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre aftale om udvidelse af skolepraktikken i 2009 med en øget kvote til skolepraktik på 1.500 ekstra pladser i 2009.

Staten har desuden under ét besluttet at øge elevindtaget i 2009 med 10 pct. i forhold til elevindtaget i 2008, og det indgår i kommuneaftalen for 2010, at kommuner og regioner har en fælles forpligtelse til at oprette flere praktikpladser.

Aftaleparterne er indstillede på ekstraordinært at afsætte i alt ca. 1,35 mia. kr. i 2010-2012 på praktikpladsområdet til at skaffe op til 5.000 flere nye praktikpladser i 2010 i lyset af konjunkturerne og det faldende antal praktikpladser, *jf. tabel 1*. Tredoblingen af præmie og bonus til virksomheder, der indgår nye uddannelsesaftaler i 2010, finansieres af opsparede midler fra AER, mens de resterende initiativer finansieres af opsparede midler fra Arbejdsmarkedets Feriefond.

	2010	2011	2012	I alt
Mio. kr., 2010-priser				
1.650 ekstra alm. praktikpladser ved tredobling af præmie og bonus til virksomhederne	627	273	-	900
1.500 ekstra skolepraktikpladser, 1.650 praktikpladser i kommuner og regioner, 200 praktikpladser i staten samt øvrige initiativer *	200	171	80	451
I alt	827	444	80	1.351

Note: Årsagen til, at der er udgifter til de op til 5.000 nye praktikpladser i 2010, som først falder i årene efter 2010, er, at mange uddannelsesaftaler har en varighed over flere år.

* De 1.650 ekstra praktikpladser i kommuner og regioner skal forhandles med KL og Danske Regioner.

Aftaleparterne er enige om at følge udviklingen på praktikpladsområdet, herunder på det kommunale, regionale og statslige område, tæt. Den samlede indsats på praktikpladsområdet evalueres i foråret 2010, hvor effekterne af initiativerne i indeværende ungepakke samt fra praktikpladspakkerne fra foråret 2009 kan vurderes, samt i lyset af den aktuelle udvikling på praktikpladsområdet i øvrigt. Aftaleparterne kan således på det tidspunkt vurdere, om der er behov for en yderligere justeret indsats på prak-

tikpladsområdet, herunder i forhold til f.eks. skolepraktik eller præmieringsordningen.

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de enkelte initiativer, *jf. tabel 1*.

1) 1.650 ekstra alm. praktikpladser ved tredobling af præmie og bonus til virksomhederne

I maj 2009 blev der indgået *Aftale om Praktikpladspakke I*, som blandt andet indebar en omlægning af AER-præmieringsordningen, så der samlet udløses et tilskud på op til 16.000 kr. pr. ny uddannelsesaftale til og med 2010. Præmien består af et løntilskud på 2.000 kr. pr. måned i prøvetiden (3 mdr.) og 10.000 kr. i bonus for aftaler videreført efter prøvetiden.

Der er med de seneste tal fra praktikpladsstatistikken endnu ikke tegn på en vending i antallet af nye indgåede uddannelsesaftaler. Samtidig indikerer AER-fondens seneste opgørelser af indbetalinger og udbetalinger, at der må formodes at være en akkumuleret opsparring i AER-fonden, som muliggør et økonomisk råderum til at øge omfanget af den præmieringsmodel, der blev aftalt i maj 2009, med henblik på yderligere at styrke virksomhedernes økonomiske incitament til at indgå nye uddannelsesaftaler.

Konkret er aftaleparterne således enige om at forhøje satserne for præmie og bonus i præmieringsordningen til i alt ca. det tredobbelte op til i alt 50.000 kr. pr. aftale. Ordningen udformes således, at udbetalingen af den forhøjede bonus sker i to omgange med to lige store rater á 16.000 kr., den første efter 4 måneder og den anden efter 7 måneder. Præmien på hidtil 2.000 kr. pr. måned i de tre første måneder (prøvetiden) hæves til 6.000 kr. pr. måned, svarende til ca. 67 pct. af begyndelseslønnen.

For at forhøjelsen af præmie og bonus ikke skal skabe uhensigtsmæssig konkurrence i forhold til praktikpladsindgåelsen på egu-området, forlænges den periode, eguelever berettiger praktikvirksomheden til løntilskud fra kun at omfatte prøveperioden til at omfatte de første 7 måneder af praktiktiden.

Ordningerne foreslås ved ændring af AER-loven at få virkning for uddannelsesaftaler indgået i tidsrummet fra finanslovsaftalens offentliggørelse til og med den 31. december 2010.

Det vurderes, at forhøjelsen af præmieringen for indgåelse af uddannelsesaftaler vil øge antallet af ordinære praktikpladser og som følge deraf mindske behovet for skolepraktikpladser. Konkret vurderes, at ordningen kan føre til op mod 1.650 yderligere aftaler i forhold til det hidtil forventede niveau.

2) 1.500 ekstra skolepraktikpladser

På baggrund af den fortsatte nedgang i antallet af indgåede uddannelsesaftaler er aftalparterne enige om at åbne for ekstra optag for skolepraktikpladser i 2010 i 8 af de 9 uddannelser, der nu har adgangsbegrænsning til skolepraktik. Desuden flyttes i 2010 uddannelsen til anlægsstruktør, bygningsstruktør og brolægger fra negativlisten (uddannelser, der udbydes uden skolepraktik), og tilgangen til skolepraktik i denne uddannelse dimensioneres (adgangsbegrænses).

Udvidelsen af skolepraktikken følger i det væsentlige en indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) for så vidt angår de uddannelser, hvor pladsantallet udvides. Antallet af skolepraktikpladser i de enkelte uddannelser udvides dog kun med lidt over halvdelen af, hvad rådet har indstillet, idet forslaget om en forhøjelse af AER-præmieringen til virksomheder, der indgår nye uddannelsesaftaler, forventes at reducere behovet for skolepraktikpladser i forhold til det anslåede af REU.

Samlet oprettes 1.500 ekstra skolepraktikpladser i 2010 på de dimensionerede områder, jf. tabel 2. Det svarer til det antal ekstra skolepraktikpladser, der blev aftalt for 2009, men fordelingen på uddannelser er ændret efter indstilling fra rådet.

Uddannelse	Mulighed for skolepraktik i 2009	Beregnet optag til skolepraktik i 2009 (antal elever)	Kvote for 2010 (antal elever)	Kvote for 2010 (pct. beregnet på baggrund af antal uddannelsesaftaler i 2008)
Anlægsstruktør, bygningsstruktør og brolægger	Nej	0	50 elever	12 pct.
Data og kommunikation	Kvote på 0 pct.		100 elever	18 pct.
Elektriker	Kvote på 0 pct.		270 elever	18 pct.
Elektronik og svagstrøm	Kvote på 0 pct.		25 elever	25 pct.
Kontoruddannelse med speciale	Kvote på 8,5 pct.	349 elever	325 elever	8 pct.
Mekaniker	Kvote på 35 pct.	496 elever	270 elever	20 pct.
Snedker	Kvote på 0 pct.		50 elever	30 pct.
Teknisk designer	Kvote på 0 pct.		30 elever	5 pct.
Træfagenes byggeuddannelse	Kvote på 25 pct.	644 elever	380 elever	18 pct.
I alt		1.489 elever	1.500 elever	

Parallelt med forslaget om en midlertidig udvidelse af optaget til skolepraktikken i 2010 forlænges med virkning for 2010 muligheden fra 2009 for, at elever, der afslutter trin 1 i skolepraktik, kan fortsætte i skolepraktik i trin 2 og eventuelt efterfølgende trin. Det betyder, at elever, som har påbegyndt trin 1 i skolepraktik inden udgangen

af 2010, under forudsætning af at eleven har fuldført trin 1 med uddannelsesbevis og dermed opnået erhvervskompetence, kan optages i skolepraktik til trin 2 eller højere. Eleven skal fortsat være aktivt søgende efter en uddannelsesaftale til trin 2 eller højere inden evt. påbegyndelse af dette trin i skolepraktik og i øvrigt leve op til betingelserne (EMMA-kriterierne) for at være i skolepraktik.

3) 1.650 ekstra praktikpladser i kommuner og regioner

Det fremgår af aftalerne om den kommunale og regionale økonomi for 2010, at de offentlige arbejdsgivere har en fælles forpligtelse til at oprette flere praktikpladser, og at regeringen, KL og Danske Regioner på den baggrund i efteråret 2009 vil drøfte en plan for at øge antallet af praktikpladser. Aftaleparterne er indstillede på, at denne plan skal udmønte sig i mindst 1.650 nye praktikpladser i kommuner og regioner i 2010. Planen skal forhandles med kommunerne og regionerne snarest muligt med henblik på forpligtende aftaler om målopfyldelsen.

4) 200 ekstra praktikpladser i staten

Det foreslås, at der oprettes 200 ekstra praktikpladser i staten i 2010. Oprettelsen af 200 ekstra praktikpladser i staten kan ske ved en forhøjelse af de ministerfordelte kvoter.

5) Øvrige initiativer til bedre muligheder for elever for at få uddannelses- og restaftaler, øget kvalitet i skolepraktik mv.

Aftaleparterne er enige om at iværksætte en række yderligere initiativer med henblik på at forbedre vilkårene på praktikpladsområdet.

A. Bedre muligheder for elever, der uforskyldt mister en uddannelsesaftale

Finanskrisen har betydet, at flere elever end tidligere uforskyldt mister deres uddannelsesaftale f.eks. pga. virksomhedskonkurs. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skabes en ordning gældende for 2010, hvor disse elever kan få en ny chance for at færdiggøre en erhvervsuddannelse med mindst muligt tab af uddannelsestid. Konkret iværksættes følgende sammenhængende og tidsbegrænsede ordninger:

- I uddannelser, der ikke udbydes med skolepraktik, får skolerne mulighed for at optage elever, der uforskyldt har mistet deres uddannelsesaftale, i uddannelsens skoledele, uden at eleven har en uddannelsesaftale. I disse uddannelser kan eleven i dag kun optages fra det tidspunkt, hvor eleven har indgået en ny uddannelsesaftale som erstatning for den mistede. Optagelsen skal ske på samme vilkår som for skolepraktikelever, dvs. med krav om opfyldelse af EMMA-kriterierne og med skolepraktikydelse, men uden praktikuddannelse på skolen og derfor til almindelig skoleundervisningstakst.
- Skolerne får desuden mulighed for at yde tilskud til virksomheder, som indgår uddannelsesaftaler med elever, der uforskyldt har mistet deres uddannelsesaftale. Tilskuddet gives både i uddannelser, der udbydes med skolepraktik og uddannel-

ser, der ikke udbydes med skolepraktik. Initiativet skal bidrage til, at skolerne gennem det praktikpladsopsøgende arbejde får bedre mulighed for at kunne tilvejebringe et tilbud om en restuddannelsesaftale til eleven som erstatning for elevens mistede aftale. Tilskuddets størrelse udgør 60 pct. af de relevante AER-lønrefusionstakster og kan udbetales efter den periode på 7 måneder, hvor virksomheden i forvejen kan modtage præmie og bonus for aftalen, jf. den foreslåede AER-præmieringsmodel. Initiativet foreslås ved ændring af lov om erhvervsuddannelser at få virkning for uddannelsesaftaler indgået i tidsrummet fra finanslovsaftalens offentliggørelse til og med den 31. december 2010.

- Kan skolen mod forventning ikke tilvejebringe et relevant praktikpladstilbud, tilbydes eleven inden for de nuværende rammer et overgangskursus til anden uddannelse med skolepraktik inden for indgangen, hvorved eleven har sikkerhed for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse.
- Skolerne skal iværksætte lokale informationsordninger for virksomheder, elever og Ungdommens uddannelsesvejledning for at gøre opmærksom på de eksisterende muligheder for at fremrykke skoleperioder og at tilbyde elever overgangskurser, og skolerne skal anvende disse muligheder aktivt, så eleverne fastholdes i uddannelse.

B. Udbygning af supplerende grundforløbsundervisning i karensperioden

Gældende for 2010 indføres der et krav om, at elever skal vælge at gennemføre supplerende grundforløbsundervisning til en uddannelse med gode praktikpladsmuligheder, før elever kan optages i skolepraktik efter et afsluttet grundforløb. Initiativet afgrænses til 2010 og til at omfatte udvalgte uddannelser, hvor der er en høj andel af praktikpladsøgende elever i forhold til andelen af indgåede uddannelsesaftaler.

Formålet med initiativet er på de omfattede uddannelser at øge elevernes faglige mobilitet og gøre eleverne egnede til at kunne begynde på flere hovedforløb og derved forbedre mulighederne for, at de opnår en uddannelsesaftale. Hvis eleven på trods heraf ikke har kunnet opnå at indgå en uddannelsesaftale i løbet af karensperioden, vil eleven være berettiget til at blive optaget i skolepraktik, hvis eleven i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Initiativet omfatter således elever på de omfattede uddannelser, som vil kunne gøre brug af skolepraktik som uddannelsesaranti. Elever, som fravælger obligatorisk supplerende grundforløbsundervisning, fravælger samtidig retten til at blive optaget i skolepraktik.

C. Kvalitet i skolepraktik og styrket efterlevelse af EMMA-kriterierne

Med henblik på at undgå en u hensigtsmæssig brug af skolepraktik styrkes EMMA-kriterierne (dvs. kravene til elevernes egnethed, faglige og geografiske mobilitet og aktive praktikpladssøgning) gennem præciseringer i reglerne på bekendtgørelsesniveau, således at reglerne bliver utvetydige.

I sammenhæng med dette foreslås det at styrke skolernes vejledning af elever om praktikpladssøgning og kontrol med søgningsaktiviteterne. Vejledningen i grundforløbet styrkes i forbindelse med udarbejdelse af elevens uddannelsesplan, og elevernes

faktiske faglige mobilitet øges, ved at der stilles krav om, at eleven angiver mindst tre uddannelsesønsker ved grundforløbets start, hvis eleven ønsker at kunne komme i skolepraktik på et senere tidspunkt. Vejledningen i karensperioden og kontrollen med søgningsaktiviteterne styrkes ved at udvide elevens personlige uddannelsesplan med et særligt afsnit om aktiviteter i tidsrummet, fra eleven har afsluttet grundforløbet, til eleven har indgået en uddannelsesaftale. Indsatsen understøttes gennem en videreudvikling af det elektroniske værktøj Elevplan.

Herudover iværksættes følgende initiativer med henblik på at styrke kvaliteten i skolepraktikken:

- Skolepraktikken skal afspejle fagets praksis.
- Bedre nøgletalsinformation til skolerne og ledelserne.
- Tydeliggørelse af skolens udbud af skolepraktik.
- Tydeliggørelse af regler om kvalitetsarbejde i uddannelserne.
- Information om rammerne for tilsyn med skolepraktik.
- Kollegial standard for skolernes arbejde med skolepraktik.
- Redegørelse for økonomien i skolepraktikken.
- På baggrund af blandt andet det aftalte forsøgs- og udviklingsarbejde, der blev anbefalet af Udvalget om fremtidssikring af erhvervsuddannelserne, jf. bemærkningerne til *Lov nr. 561 af 6. juni 2007 om ændring af erhvervsuddannelsesloven*, foretages en erfaringsindsamling med skolernes praksis på området evt. sammenlignet med produktionsskolernes tilsvarende praksis og en formidling af denne praksis. Projektet skal tillige indeholde en udredning af de konkurrenceretlige barrierer for skolepraktikproduktion med salg for øje. Skolerne og arbejdsmarkedets parter inddrages i projektet.

Initiativerne følger med enkelte modifikationer forslag fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser samt DA og LO.

D. Opfølgning

Aftaleparterne er enige om i løbet af foråret 2010 at drøfte forståelsen af uddannelsesgarantien som fastsat på grundlag af aftale mellem aftaleparterne i *Lov nr. 561 af 6. juni 2007 om ændring af erhvervsuddannelsesloven*. Derudover drøftes erfaringerne med trindelingen på de enkelte uddannelser. Drøftelserne skal ske med inddragelse af de faglige udvalgs udviklingsredegørelser for 2009 samt på baggrund af indspil fra REU og høring af Ungdommens Uddannelsesvejledning og de organisationer og foreninger, der er repræsenteret i REU, med henblik på afklaring af, om trinnene lever op til erhvervslivets kompetencebehov og behovet hos de uddannelsessøgende, som ønsker en korterevarende erhvervsrettet uddannelse.

Aftaleparterne vil endvidere drøfte vilkårene for adgangen til trin 2 og efterfølgende trin på skolepraktik, samt i hvilket omfang der sker en tilfredsstillende efterlevelse af EMMA-kriterierne og de uddannedes beskæftigelsesperspektiver. Endvidere følges op på initiativer til forbedring af kvaliteten i skolepraktik.

Finansieringen af eventuelle justeringer som følge heraf drøftes og aftales mellem parterne bag *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* inden for globaliseringspuljens eksisterende rammer.